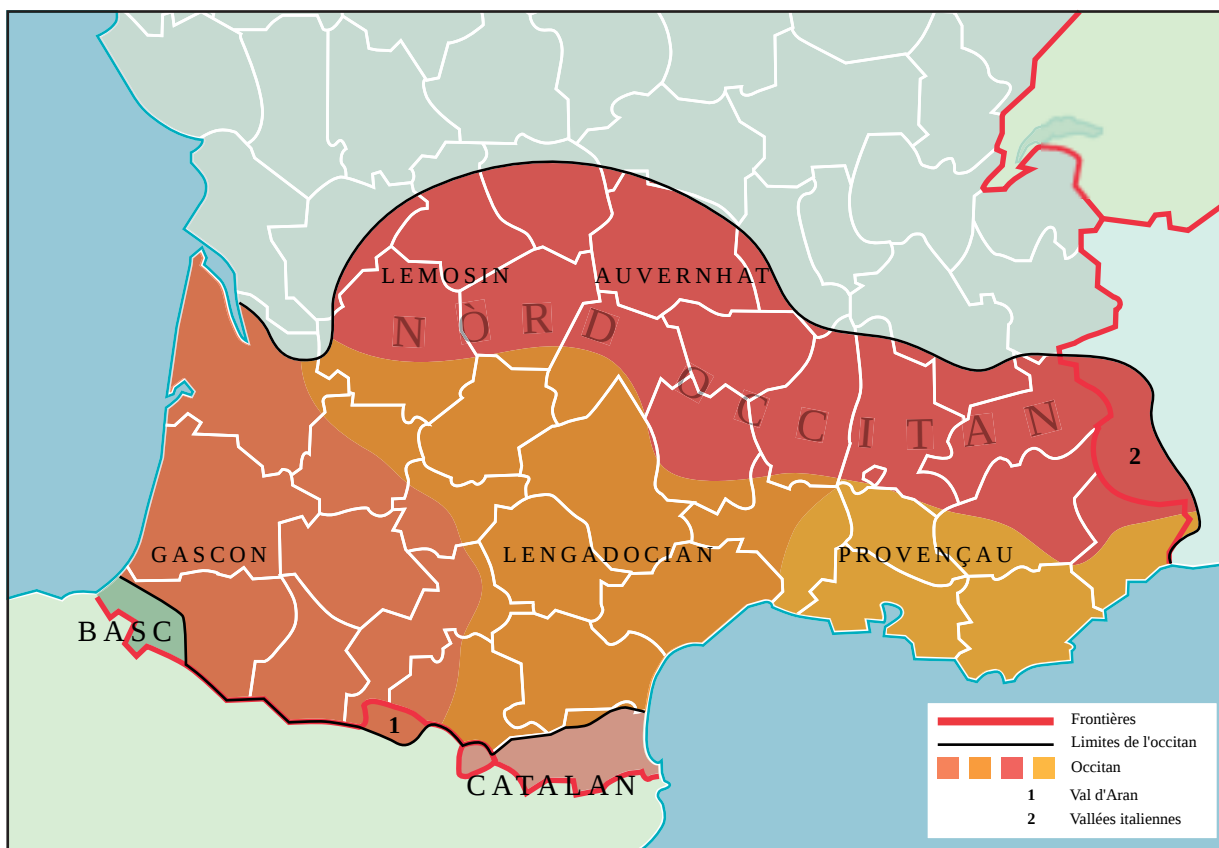

- [1. Cartes](#)
- [2. Conjugaisons](#)
- [3. Mots outils](#)
- [4. Lexique](#)
- [5. Table des auteurs](#)
- [6. Table des illustrations](#)
- [7. Index grammatical](#)
- [8. Index thématique des unités](#)
- [9. Table « de bon saber »](#)

1. Cartes

Paginas 148-149

L'escolan serà conduït a se reportar a las mapas dins lo cors de l'annada.

Carte linguistique de l'occitan, p. 148

Una mapa simplificada

La mapa es simplificada volontariament per retèner sonque los elements utils al escolans.

En roge son representadas las frontièras dels estats, en negre los limits de l'occitan, en blanc, los departaments. Los escolans poiràn veire que la zòna linguistica occitana ocupa lo sud de França e passa las frontièras cap al sud, en Espanha, amb la Val d'Aran, e a l'èst amb las valadas italianas. Pòdon remarcar tanben que l'occitan pren pas tot lo sud de França amb, a l'oest la zòna linguistica basca. Aquela zòna es mai estrecha que çò que sonan País basc francés e s'estend majoritariament en Espanha.

Au sud, la zòna linguistica del catalan correspond mai o mens al departament dels Pirenèus Orientals. Lo Catalan s'estend mai que mai en Espanha. Es tanben la lenga oficiala del Principat d'Andorra.

Se pòt indicar l'estatut diferent de la lenga occitana segon los païses : en França, lenga regionala qu'a pas cap d'estatut oficial ; en Espanha, la lenga es cooficiala dins la Val d'Aran ambe l'espanhòl ; en Italia, una lei oficializa tanben la situacion de l'occitan.

La mapa presenta tanben d'un biais simplificat las varietats màgers de l'occitan.

Se pòt explicar que l'occitan, coma totas las lengas vivas, coneis una variacion interna dins son relarg.

• A l'oèst, lo gascon

Lo gascon se tròba entre Garona e Pirenèus. Passa la riba drecha de Garona al nòrd e al sud-èst. Lo gascon se coneis a la prononciacion en [h] de la màger part dels [f] latins.

Aquel passatge es pas generalizat per aquò.

Ex : *hemna* per *femna*, *hont* per *font*, *cauhar* per *calfar*, eca, mas tanben *frair* al costat de *hrair* (pauc emplegat) e, pertot, *fôrça*, *familha*, *fin*, eca.

La segonda característica màger del gascon es l'existéncia d'una forma de preterits en *ó* per los vèrbs en *-er*.

Ex : *voloi*, *volós*, *voló*, *volom*, *volotz*, *volón*.

• Al centre, lo lengadocian

Lo lengadocian es la forma que servís de ligam entre totas. Es demorat pròche de la lenga classica de l'Edat Mejana e de las primièras gramaticas de l'occitan. Lo lengadocian es comprés sens nada dificultat per totes los Occitans, vengan d'ont vengan.

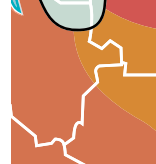
• A l'èst, lo provençau

Lo provençau diferís pauc del lengadocian. Es parlat entre Ròse e Aups. L'escrich nòta sonque quauques diferéncias : la vocalizacion en *-u* de las finalas en *-l*.

Ex : *bèu*, *tibanèu* per *bèl*, *tibanèl*...

Los articles del plurau : *lei* per *las* e *los*.

• Al nòrd, la zòna del nòrd-occitan

La zòna del nòrd-occitan va de Lemosin a las valadas d'Itàlia. Las diferéncias màgers, que son notadas a l'eschrich, concernisson :

– lo passatge del *c* latin a *ch* : *chantar* per *cantar*, *chamin* per *camin*, *chadiera* per *cadièra*, *chasteu* per *castèl*, *merchat* per *mercat*, *brancha* per *branca*...

– lo passatge de *g* a *j* : *jarric*, *bujada* e *jalina* per *garric*, *bugada* e *galina*...

Dins l'ensemble nòrd-occitan, òm fa la diferéncia entre lo lemosin a l'oèst, l'auvernhat al centre e l'aupenc a l'èst.

Questions per los escolans

Ont demoratz ? Quala es la varietat que s'ausís dins la region ont demoratz ? Eca.

Per anar mai avant

Qual es lo sens dels noms de las comunas ont demòran los escolans ? (veire unitat 5)

Punts d'istòria

L'espandí de la lenga occitana èra mai important al nòrd-oèst fins a l'Edat Mejana : Peitieu èra en zòna de lenga d'òc. Las guèrras e los moviments e populacion an fach regular la lenga sus los limits actuals.

Duscas a la fin de l'Edat Mejana, se considerava qu'occitan e catalan èran una sola e meteissa lenga. Era tanben la concepcion dels primadièrs qu'an volgut la renaissença de la lenga al sègle XIX. Per aquò, las doas lengas son vesinas, e mai s'an pas adoptat exactament lo meteís biais de s'escriure.

Carte des régions et départements, p.149

Una mapa administration

Se tracha d'una mapa administrativa ont son coloradas las regions administrativas de França concernidas per tot o partida per la lenga occitana.

Per la comoditat, cada region es representada per una color diferenta amb la capitala mercada per un punt roge. Los

departaments son indicats per lor numèro amb lor cap-lòc. Son tanben representats los rius mai importants, las frontièras d'Estat amb lo nom dels païses frontalièrs. Aquela mapa ajudarà las localizacions dels documents figurats dins las unitats dins la mesura ont los títols pòrtan los numèros dels departaments.

Ex : p. 108, lo títol de la fotografia « À Pompadour, 19 » permet als escolans de localizar la fotografia dins Corrèza. L'escala adoptada balha la pagèla de las distàncias entre las vilas. Los noms geografics son estats transcrits en grafia classica.

Activitat per los escolans

• Comparar las doas mapas ; verificar que las divisions linguisticas cobrisson pas las divisions administrativas.

• Cercar l'origina dels noms de las regions. Estudiar lo biais de formacion de las regions administrativas de uèi.

De quand data aquela formacion ?

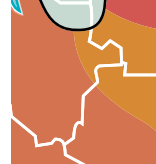
Las regions francesas an una origina modèsta : regropavan de departaments e respondián d'en primièr a de rasons administrativas. Nasquèron en 1955 per fargar una escala de coordinacion entre lo poder central e los departaments. D'aquí, lor importància quita pas de s'afortir : la lei de 1972 alarga lors competéncias ; en 1982, las regions venon de collectivitats territorials coma las comunas o los departaments. Las primièras eleccions dels conselhs regionals se debanan en 1986. D'aquesta data, los transfèrts de competéncias de l'Estat a las regions augmentan lor ròtle economic e social. *Que suggerís l'existéncia de noms compausats per quauques regions ?*

Lengadòc-Rosselhon, Miègjorn-Pirenèus, Provença-Aups-Còsta d'Azur : s'agís d'ensembles eterogèns qu'a l'origina avián pas solament de nom. Lo nom de Lengadòc-Rosselhon unís los noms de doas ancianas provincias. Aquitània, Auvèrnha e Lemosin an lor nom istoric : Aquitània es citada per Juli Cesar ; Auvèrnha e Lemosin tenon lor nom de pòbles galeses (Arvèrnes e Lemovices). Las regions francesas son d'entitats en bastison.

2. Conjugaisons

Paginas 151-156

Los escolans seràn menats a se referir progressivament als tablèus. La causida es estada facha d'entrar per lo francés, conegut de totes, dins la mesura que los temps de l'occitan son los meteisses, e mai lor emplec siá diferent.

3. Mots outils

Paginas 157-158

L'escolan trobarà aici las categorias que seguisson : articles, demonstratius, adjectius possessius, pronomes personals subjèctes, pronomes personals complements. Aici tanben

l'entrada causada es estada lo francés. Le recors a aquel tablèu per l'escolan deu èsser tanben progressiu.

4. Lexique

Paginas 159-175

Aqueste lexic recampa lo vocabulari de basa de l'occitan. Recampa pas l'ensemble dels mots presents dins lo manual. Lo professor a interès a legir amb los escolans e a comentar l'avertiment al som de la pagina 158 qu'indica cossí utilizar aquel lexic, e a menar amb eles qualques consultacions. Coma per las autras categorias, l'entrada es facha per lo

francés. Per de rasons d'eficacitat pedagogica tanben, balham sistematicament lo correspondent occitan dels mots o de las locucions dins las quatre variants, e mai quand son identicas. Aquò ensenha a l'escolan l'unitat de la lenga. Per los escolans mai avançats, la comparason del vocabulari pòt far l'objècte d'exercices, en ligason amb l'estudi de las travèrsas.

5. Table des auteurs

Paginas 176-177

La màger part dels autors retenguts dins las unitats son recampats aici.

L'escolan pòt completar las indicacions de recors que figurant a la fin de cada document en trobant qualques elements simples de biografia o de bibliografia.

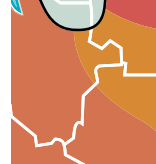
L'ortografia es balhada en occitan e en francés cada còp que l'autor es estat publicat jos las doas formas. A còps, balham lo luòc de naissença de l'autor, que pòt aver un interès per comprene lo document. Lo professor tròba aici una taula de bon consultar per localizar dins lo libre los tèxtes d'un meteiz autor.

6. Table des illustrations

Pagina 178

Aquela taula permet de trobar aisidament las illustracions de cada unitat. Aital, lo professor pòt mandar l'escolan cap a un document iconografic complementari de l'unitat estudiada.

7. Index grammatical

Pagina 181

Aquesta pagina es dedicada a d'indexes e de taulas divèrsas que permeton a l'escolan e al professor de circular d'aise dins lo manual.

L'escolan deu utilizar sovent aquel index per tal de tornar

trobar las nocions ja abordadas o per reactivar lors conoissenças gramaticals.

Òc-ben ! segonda annada d'occitan presentarà un précis grammatical.

8. Index thématique des unités

Pagina 181

Los escolans pòdon trobar los tèmas generals de cada unitat.

Lo professor pòt anar aisidament de l'una unitat a l'autra per elaborar un tèma transversal.

9. Table « de bon saber »

Pagina 181

Aquela rubrica se tròba dins cada unitat. Son amira es de balhar en brèu d'elements de civilizacion que pòdon sollicitar la curiositat. Es escricha en francés per èsser accessible a totes.

